

‘Er zijn drie verliezers, de kinderen en ik. Zij is de winnaar. Ze kon haar lachen niet inhouden bij de notaris’

Het zijn drukke weken voor de echtscheidingsadvocaten en mediators. Januari is traditiegetrouw een toptijd voor ze, want stellen met serieuze relatieproblemen, voor wie de feestmaand een zenuwslpende en teleurstellende maand werd, hakken in deze tijd veelal de knoop door.

‘Wij weten inmiddels wel wat ons te wachten staat in deze tijd van het jaar. Een vloed aan scheidingen’, vertelt Gabi van Driem, familie-rechtadvocaat te Amsterdam. Net als in september overigens. Dan is doorgaans een tegenvallende of te lange vakantie de druppel die de emmer doet overlopen.

Dit jaar zou de toestroom nog wel eens groter kunnen zijn dan de afgelopen jaren. Vorig jaar werden er zo’n 31.000 huwelijken ontbonden en dat was beduidend minder dan in de jaren 2005-2008, toen er jaarlijks rond 35.000 stellen officieel uit elkaar gingen. De verklaring is dat paren in economisch en financieel goede tijden makkelijker scheiden dan in crisistijd. Maar nu de crisis langer en harder doorzet dan velen in eerste instantie dachten, is de verwachting dat in 2012 toch meer stellen gaan scheiden.

Prof. Jan Latten, hoofdemograaf van het CBS en bijzonder hoogleraar Demografie aan de UvA: ‘De algemene tendens is dat mensen sneller opgeven. Men is minder bereid te knokken voor een relatie.’ De eerste jaren van een crisis modderen veel stellen nog wat door, maar nu duurt het ze te lang. Latten: ‘Als de liefde op is, maar je blijft om praktische redenen samen en er komen ook nog eens financiële problemen bij, wordt het allemaal nog veel moeizamer. Dan red je het niet, wat je ook probeert.’

Veel vrouwen slechter af

Financieel zijn het vaak, maar zeker niet altijd de vrouwen uit een relatie die bij een scheiding de meeste pijn lijden. Advocaat Van Driem: ‘Vrouwen hebben hun zaakjes nog lang niet altijd goed op orde. Dat geldt ook voor de carrièrevrouwen met een academische opleiding. Vaak vertrouwen ze voor 100% op hun man. Wanneer blijkt dat er bij een scheiding in de akte of het

waarin hij participeerde. ‘Er ging meer geld uit dan er binnenkwam. Ze kocht dure Apple-computers, nam personeel aan terwijl er nog nauwelijks omzet was.’

De ruzies gingen door en in de zomervan datzelfde jaar kreeg Schoonenberg een brief van een advocaat. ‘Hij verzocht mij mijn bedrijfsgegevens te overleggen. Ik schrok, heb mijn vrouw gesmeekt hier niet mee verder te gaan. Ik hield nog steeds van haar.’ Ze gingen in relatietherapie, maar na anderhalf jaar kwam ze in september 2010 met de definitieve mededeling. Ze wilde scheiden. ‘Ik zocht een mediator, wilde een vechtscheiding voorkomen. Maar al gauw kregen we ook daar irritatie, eerst over de kinderen. En zodra het over geld ging, laaide de ruzie helemaal hoog op. “Als je niet meewerkt, sleep ik je voor de rechter”, werd haar mantra.’ Hij stelde voor drie ton uit zijn bedrijf te halen waarvan hij haar helft van de hypotheek zou aflossen. Zij mocht de overwaarde en de inventaris van het huis — zo’n drie ton — houden. ‘Op deze manier hoefde ik niet al te veel geld uit de zaak te halen en ik hield een gezonde situatie in mijn bedrijf. Mijn vrouw kon in het huis blijven wonen en hield een lage hypotheek. Ik had er een goed gevoel bij.’

Steeds meer eisen

Maar het liep anders. ‘Toen ik onaangekondigd een keer voor haar deur stond, zat ze om tafel met haar broers, een fiscaal jurist en een bedrijfseconoom. Voor hen lagen alle gegevens van mijn bedrijf. Ze was niet bezig om uit te zoeken hoe we samen goed konden scheiden, maar waar ze financieel recht op had.’ Vanaf dat moment was er geen communicatie meer mogelijk tussen de twee voormalige partners. ‘Ze eiste steeds meer, eerst nog eens € 75.000, later weer € 30.000, vervolgens wilde ze nog eens € 500 alimentatie per kind per maand, omdat ze zei voorlopig niets voor de kinderen te kunnen betalen.’

Zijn ex woont nu in hun oude huis van € 750.000, hypotheekvrij. ‘Ik krijg vaak te horen dat ik blij mag zijn dat ik geen partneralimentatie hoeft te betalen. Maar ik heb voor mijn nieuwe huis weer een hypotheek moeten afsluiten.

Er zijn drie verliezers, de kinderen en ik. Zij is de winnaar. Ze kon haar lachen niet inhouden bij de notaris. Dat dit ooit de vrouw van mijn leven was.’

De mens is een wolf voor zijn medemens, constateert Gabi van Driem en citeert daarmee filosoof Thomas Hobbes om aan te geven tot welke gruwelijkheden exen in staat kunnen zijn. Liefde en haat liggen dan ineens samen in een bedje, merkt zij. Goed scheiden kan alleen als beide partijen welwillend zijn, evenveel verdienen en evenveel tijd met de kinderen doorbrengen. Haar algemene advies: ga eerst naar een mediator, begin niet direct met een echtscheidingsprocedure. Ook adviseert ze de zaken zo snel mogelijk te regelen, zolang je nog met elkaar praat. Laat het dus niet jaren slepen. Extra procedures kosten nodeloos veel geld en negatieve energie.

De mediator

Veel stellen die uit elkaar gaan, kiezen voor mediation. Doel daarvan is de communicatie tussen de strijdende partijen levend houden en zo een dure en vervelende rechtszaak voorkomen. Schmitz-Schippers, mediator in 't Gooi: ‘Met een vechtscheiding ben je nog verder van huis. Zeker als er kinderen in het spel zijn. De loyaliteit van kinderen aan hun ouders is enorm, zij zullen nooit kiezen en dat mag ook niet worden verwacht. Naar elkaar blijven luisteren en met elkaar praten is extra moeilijk als je uit elkaar wilt, maar het is de moeite waard. Zeker als er kinderen zijn, heb je je leven lang nog met elkaar te maken.’

Toch is mediation niet voor iedereen geschikt. Ze vervolgt: ‘Een advocaat behartigt het belang van één iemand, een mediator is neutraal. Ik help het conflict op een voor beide partijen zo acceptabel en bevredigend mogelijke manier op te lossen of hanteerbaar te maken. Maar als cliënten niet in dialoog willen blijven, als je elkaar niets gunt, is de kans van slagen klein.’

Succesvol scheiden

Niet alle stukgelopen huwelijken eindigen in een levenslang, financieel conflict. Soms gaat

Quiz: scheiden of blijven?

- Elk meningsverschil escaleert bij ons, zelfs om kleinigheden.**
 Waar Niet waar
- Ik stoor mij dagelijks aan mijn geliefde.**
 Waar Niet waar
- De kans dat mijn partner liegt, is groter dan dat hij/zij de waarheid spreekt.**
 Waar Niet waar
- Liefde slijt naarmate je langer bij elkaar bent.**
 Waar Niet waar
- Het uitgavenpatroon is een issue in onze relatie.**
 Waar Niet waar
- We doen weinig moeite om elkaar aan te raken.**
 Waar Niet waar
- Mijn partner toont weinig echte belangstelling voor de dingen die voor mij belangrijk zijn.**
 Waar Niet waar
- Als een ‘God’ zou zeggen dat ik mocht vertrekken, zou ik me opgelucht voelen.**
 Waar Niet waar
- Ik heb het gevoel dat ik niet meetel in deze relatie.**
 Waar Niet waar
- Mijn partner is niet bereid om echt iets te doen aan een door ons beiden erkend probleem in onze relatie.**
 Waar Niet waar

Uitslag

Heeft u meer dan vijf keer ‘waar’ ingevuld? Helaas, uw huwelijk is ontwricht. Er zijn waarschijnlijk problemen met de communicatie. Tip: als u uw huwelijk wilt redden, investeer in eigenschappen die u bij uw partner mist.

Heeft u minder dan vijf keer ‘waar’ ingevuld? U bent mogelijk niet helemaal tevreden over uw relatie, anders deed u niet mee aan de quiz. Maar de kans op een scheiding is klein. Probeer in 2012 positief en liefdevol te zijn en stop in uw relatie wat u het meeste bij uw partner mist.

Bron: Scheiden of Blijven, Mira Kirshenbaum, uitg. De Arbeiderspers.

het keurig. Als alles van tevoren netjes is geregeld. Zoals in het geval van Connie de Haan* uit Bussum, die op de afdeling personeelszaken van een detacheringsbureau werkt. Voor de scheiding verdiende ze € 2000 bruto per maand. Sinds de scheiding ontvangt ze nu maandelijks € 3000 partneralimentatie van haar ex-man.

‘Na vijf jaar huwelijk raakten we het wezenlijk contact kwijt. We gingen in therapie, daarvoor ging het beter, maar de twijfels keerden terug. Mijn ex voegde niets meer toe aan mijn leven. Ik zocht compensatie in gezelligheid. Ik ging uit, werd actief op school. Ik kreeg een heel nieuw eigen leven. We gingen opnieuw in therapie, maar na de eerste sessie was het voor mij al duidelijk: ik wilde eigenlijk niet meer. We waren bijna tien jaar getrouwd.’

In januari 2010 besloten de twee te scheiden. ‘Omdat het mijn plan was, ging ik het huis uit. Mijn ex reageerde heel redelijk. Hoewel hij tijdelijk geen baan had, berekende hij direct wat hij aan alimentatie kon betalen. We zijn naar een mediator gegaan, en na twee sessies was het rond. Hij had inmiddels een nieuwe baan en verdiende € 10.000 bruto per maand. Mijn inkomsten waren nog steeds € 2000 bruto per maand. Er werd vastgesteld dat ik maandelijks € 325 aan kinderalimentatie zou krijgen, plus € 3000 partneralimentatie. Daar betaal ik belasting over, hij krijgt de helft terug van de belasting.’

‘Door mijn nieuwe positie heb ik een eigen huis kunnen kopen, in een andere, misschien iets minder chique buurt, maar wel in dezelfde plaats. Ik ben gegroeid vind ik. Was ik vroeger soms het domme blonde vrouwtje dat er een beetje bij werkte en geen benul had van gas-, water- en lichtrekeningen, nu doe ik alles zelf; de administratie, ik zet kasten in elkaar, sluit de buitenkraan af en hang schilderijen op.’

*De namen van de gescheiden personen zijn gefingeerd.

Met dank aan Caroline Franssen, auteur van het binnenkort te verschijnen boek ‘Eerste Hulp bij Relatie Ongelukken’.